

Organizētais vēža skrīninga izmeklējumi

Veselības norēķinu centrs
Veselības aprūpes pakalpojumu departamenta
Ambulatorās pakalpojumu daļas vadītāja
Līga Gaigala

Rīga 2011

Valsts organizētais vēža skrīnings ir uz iedzīvotāju reģistra datiem balstīta veselības aprūpes programma ar centralizētu uzaicinājumu nosūtīšanu, indikatīvo rādītāju datu un klīnisko datu bāzes veidošanu un rezultātu patstāvīgu monitorēšanu, lai laikus atklātu pirmsvēža slimības un vēzi agrīnajās stadijās.

Valsts organizētais vēža skrīnings ietver šādus izmeklējumus:

- **Ginekoloģiskā apskate, citoloģiskās uztriepes paņemšana** un uztriepes citoloģiskais izmeklējums, ko veic reizi trijos gados sievietēm vecumā no 25 līdz 70 gadiem.
- **Krūts vēža skrīnings ar mamogrāfijas metodi**, ko veic sievietēm vecumā no 50 līdz 69 gadiem, - reizi divos gados.
- **Slēpto asiņu izmeklējums fēcēs** (no trīs sekojošām vēdera izejām), ko veic pacientiem vecumā no 50 gadiem reizi gadā kā skrīningtestu zarnu vēzim.

- **Krūts vēža skrīningam ar mamogrāfijas metodi** uzaicinājuma vēstules tiek sūtītas sievietēm, kurām attiecīgajā gadā paliek 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66 un 68 gadi.
- **Dzemdes kakla vēža skrīningam** uzaicinājuma vēstules uz dzemdes kakla vēža profilaktisko izmeklējumu tiek sūtītas sievietēm, kurām attiecīgajā gadā paliek 25, 28, 31, 34, 37, 40, 43, 46, 49, 52, 55, 58, 61, 64 un 67 gadi.

Veselības norēķinu centrs informē, ka 2011. gada janvārī tika uzsākta **2. uzaicinājuma vēstuļu** izsūtīšana uz krūts vēža profilaktisko pārbaudi ar mammogrāfijas izmeklējumu.

Uzaicinājuma vēstules tiek izsūtītas uz personas deklarēto dzīves vietas adresi 3 (trīs) mēnešu laikā no dienas, kad ir iestājies skrīningam atbilstošs vecums.

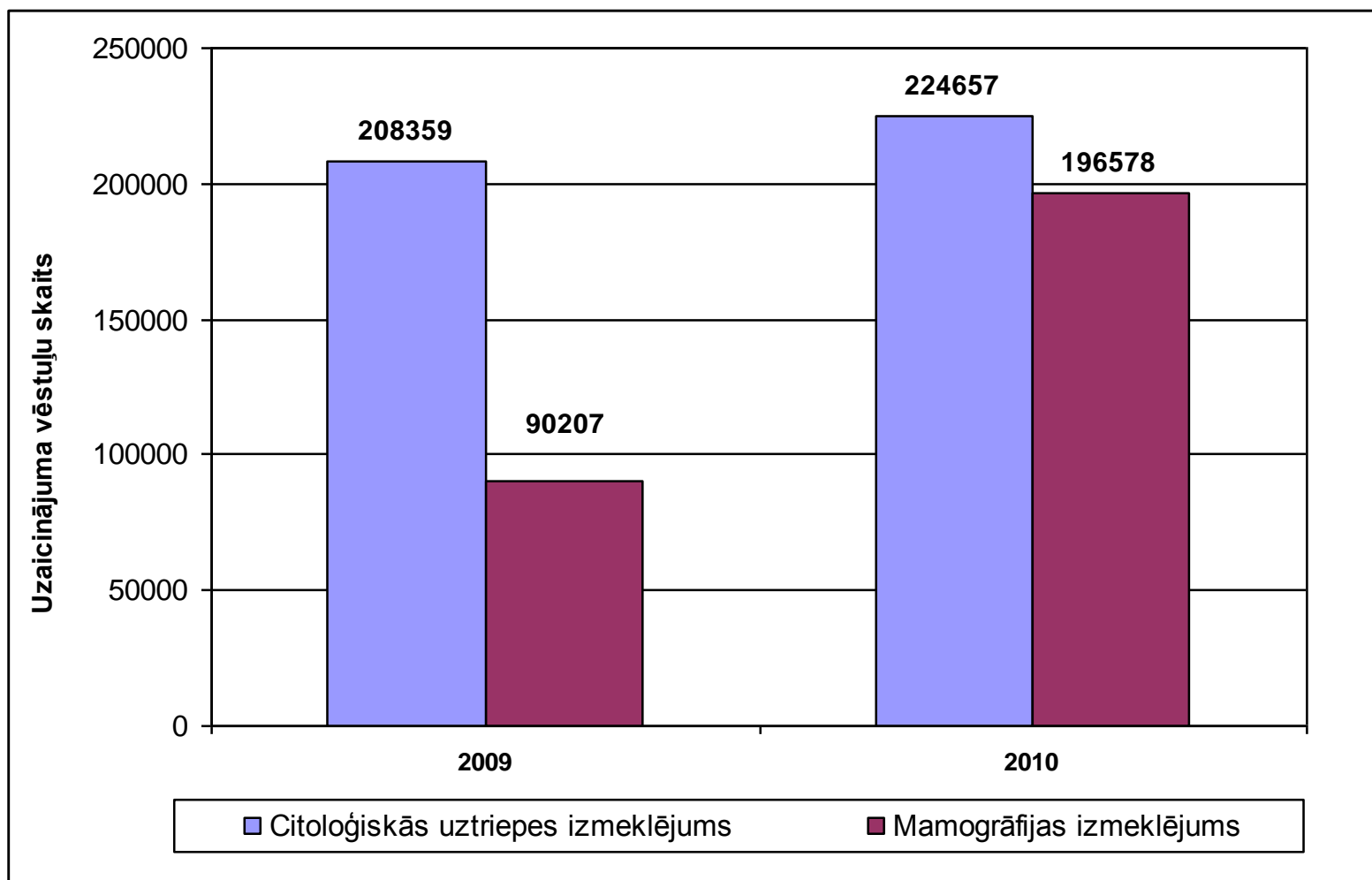

2011. gada vēža skrīninga mērķa grupas sievietes (pēc dzimšanas gada)

<i>Krūts vēža profilakse (2. vēstule)</i>	<i>Dzemdes kakla vēža profilakse (1. vēstule)</i>
1943 – 68 gadi	1944 – 67 gadi
1945 – 66 gadi	1947 – 64 gadi
1947 – 64 gadi	1950 – 61 gads
1949 – 62 gadi	1953 – 58 gadi
1951 – 60 gadi	1956 – 55 gadi
1953 – 58 gadi	1959 – 52 gadi
1955 – 56 gadi	1962 – 49 gadi
1957 – 54 gadi	1965 – 46 gadi
1959 – 52 gadi	1968 – 43 gadi
1961 – 50 gadi	1971 – 40 gadi
-	1974 – 37 gadi
-	1977 – 34 gadi
-	1980 – 31 gads
-	1983 – 28 gadi
-	1986 – 25 gadi

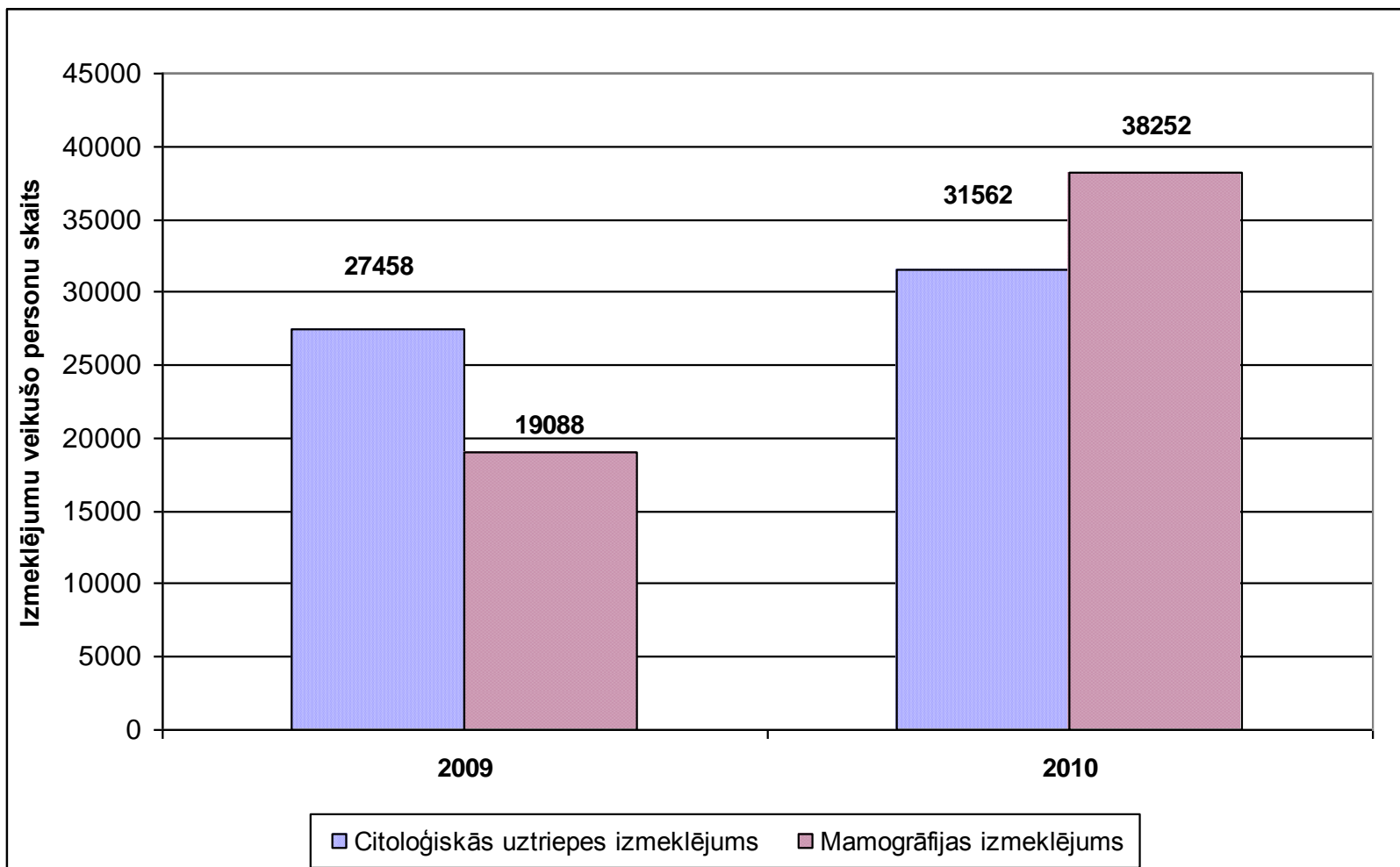

Izsūtīto uzaicinājuma vēstuļu skaits uz dzemdes kakla vēža un krūts vēža profilaktiskām pārbaudēm 2009. un 2010. gadā

Dzemes kakla vēža un krūts vēža profilaktiskās pārbaudes veikušo sieviešu skaits 2009. un 2010. gadā

Dzemdē kakla vēža un krūts vēža skrīninga programmu ietvaros
uzaicināto, izmeklējumu veikušo sieviešu skaits un atsaucība
2009. un 2010. gadā

Skrīninga izmeklējums	Izsūtīto vēstuļu skaits	Izmeklējumu veikušo pacientu skaits	Pacientu aptvere, % no uzaicināto skaita
Dzemdē kakla citoloģiskās uztriepes izmeklējums	433 016	59 020	13,6%
Krūts vēža skrīningizmeklējums ar mamogrāfijas metodi	286 785	57 340	20,0%

Dzemes kakla vēža profilaktiskās pārbaudes
programmas 1. cikla ietvaros
Pārskata periods: 01/2009 – 04/2011

Skrīninga izmeklējums	Izsūtīto vēstuļu skaits	Izmeklējumu veikušo pacientu skaits	Pacientu aptvere, % no uzaicināto skaita
Dzemes kakla citoloģiskās uztriepes izmeklējums	473 075	82 358	16,2%

Krūts vēža skrīninga rezultāti programmas 1. un 2. cikla ietvaros
Pārskata periods: 01/2009 – 04-2011

Skrīninga izmeklējums	Izsūtīto vēstuļu skaits	Izmeklējumu veikušo pacientu skaits	Pacientu aptvere, % no uzaicināto skaita
Krūts vēža skrīningizmeklējums ar mamogrāfijas metodi	335 910	75 809	22,6%

Dzemes kakla vēža skrīningizmeklējumu rezultāti par 2009. un 2010. gadu

Gads	Uzaicinātās personas	Izmeklētās personas	Skrīninga izmeklējuma rezultāta kods						
			C0	C1	C2	C3	C4	C5	C6
KOPĀ	433 016	59 020	934	29 820	26 845	1 190	219	8	4
2009	208 359	27 458	401	13 699	12 684	587	84	3	0
2010	224 657	31 562	533	16 121	14 161	603	135	5	4

Citoloģiskais rezultāts no laboratorijas

- C0 – nevar nolasīt (maz materiāla, eritrocīti klāj redzes lauku);
- C1 – norma I grupa;
- C2 – norma II grupa (iekaisums)
- C3 – CIN1 = LSIL (viegla cervikālā intraepiteliālā neoplāzija);
- C4 – CIN 2/CIN3 = HSIL (mērena vai izteikta cervikālā intraepiteliālā neoplāzija);
- C5 – vēža šūnas;
- C6 – saplīsis stikliņš, tehniska kļūda.

Krūts vēža skrīningizmeklējumu rezultāti par 2009. un 2010. gadu

Gads	Uzaicinātās personas	Izmeklētās personas	Skrīninga izmeklējuma rezultāta kods				
			R1	R2	R3	R4	R5
KOPĀ	286 785	57 340	16 566	30 155	9 850	687	82
2009	90 207	19 088	6 258	8 865	3 714	229	22
2010	196 578	38 252	10 308	21 290	6 136	458	60

Rezultāts pēc mamogrāfijas apraksta:

- R1 – norma;
- R2 – potenciāli labdabīga atrade/atsevišķs labdabīgs veidojums;
- R3 – aizdomas par patoloģiju/lokālas patoloģiskas izmaiņas;
- R4 – potenciāla malignitāte/aizdomas par ļaundabīgu veidojumu;
- R5 – pierādīta malignitāte /ļaundabīga atrade.

Tai skaitā krūts vēža skrīningizmeklējumu rezultāti mobilajam mamogrāfam par 2010. gadu

Izmeklētās personas	Skrīninga izmeklējuma rezultāta kods				
	R1	R2	R3	R4	R5
2 854	465	2 219	153	8	9

Reģionu iedzīvotāji labprāt izmanto mobilā mamogrāfa pakalpojumus. Deviņu mēnešu laikā, no 2010. gada aprīļa līdz 2010. gada decembrim, tika izmeklēti 2 854 pacienti. Mobilā mamogrāfa izbraukumi notika uz 34 pilsētām, to skaitā 16 Vidzemes reģionā, 12 Kurzemes reģionā, 4 Latgales reģionā, 1 Zemgales reģionā un Rīgā.

Unikālo pacientu skaits, kuriem veikti zarnu vēža skrīningizmeklējumi 2008., 2009. un 2010. gadā

Skrīninga izmeklējums	Unikālo pacientu skaits 2008. gadā	Unikālo pacientu skaits 2009. gadā	Unikālo pacientu skaits 2010. gadā
Fēču izmeklēšana uz slēptajām asinīm	40 046	55 781	59 168

Kopējais unikālo pacientu skaits, kam 2010. gadā veikts slēpto asiņu tests fēcēs valsts skrīninga programmas ietvaros ir 59 168. Salīdzinot ar 2009.gadu, zarnu vēža skrīninga izmeklējumu skaits 2010. gadā palielinājās par 6%.

Paldies par uzmanību!

Veselības norēķinu centrs

**Cēsu iela 31 (6. ieeja),
Rīga, 67043700**

www.vnc.gov.lv

vnc@vnc.gov.lv